

BRANDKÅRSTIDSKRIFT

N:r 1

Organ för Svenska Brandkårens Riksförbund.

Redaktion: Nybrog. 50, Stockholm 5. Tel. Ö. 6308. Postg. 4870.

Redaktör och utgivare: Kapten Erik Gillner.

1930

12 årg.

Olika byggnadsmaterial ur brand- skyddssynpunkt.

Natursten erbjuder i allmänhet ett föga motståndskraftigt material, beroende på att den sprängs sönder genom värmeutvidgningsspänningar, på grund av sina olikartade beståndsdelar.

Graniten, som är den vanligaste, spricker i hettan sönder på grund av den stora vattenhalten i fältspatkristallerna. Vid en mycket känd och omtalad brand i Baltimore 1904 förstördes granitfasader, vilka endast blevo utsatta för ytterluftens avkylning ända till 15 cm. djupt, så att de måste nedrivas, och vid materialprovsningsanstalten i Gross-Lichterfelde Berlin har konstaterats att granitpelare genom bortsprängning av flisor och stycken under inverkan av eld reducerats ända till hälften av sin ursprungliga diameter.

Kalksten övergår under eldens inverkan till bränd kalk och **Sandsten**, som innehåller kalkhaltiga bindemedel är ungefär likvärdigt, med kiselhaltiga håller den sig däremot bättre.

Den enda natursten, som ur denna synpunkt är godtagbar är **täljsten**.

Anmärkningsvärda och intressanta äro de experiment, vilka på statens bekostnad och initiativ utförts i Amerika för uttrönande av naturstenens eldfasthet. Det tycks av proven i vissa fall ha framgått, att motståndskraften i hög grad, stundom ända till 100 %, växlade, beroende på det sätt, på vilket stenarna blivit uthuggna. Men förhållandet är ännu för litet undersökt och materialet för litet bearbetat för att man av dessa försök skulle våga draga allmängiltiga slutsatser.

Natursten bör ej heller användas till fritt upplagda trappsteg. Då den ej tål synnerligen hög värme, kan en sådan trappa utan föregående tecken helt plötsligt bräckas och störta in, vilket gör den ytterst farlig att beträda vid eldstillfällen.

Konstgjord sten är i allmänhet på grund av sin mer homogena sammansättning ett långt mer motståndskraftigt byggnadsmateriel än natursten.

Tegel (jag bortser här ifrån de av alla kända olika tegelsorterna och bränningsgraderna och håller mig till den vanligast använda) tegel är ett synnerligen gott byggnadsmateriel ur brandsynpunkt, speciellt om det är framställt av nästan kalkfria lera. Den enda anmärkning, man i detta avseende har hört mot tegel var i samband med San Franciscoolympen 1906, men tror jag att man ej får tillmätta dessa uttalanden allt för stort värde, då mäktiga ekonomiska intressen då stodo mot varandra, det ena angeläget att bevisa att katastrofen *ej* var någon jordbävning utan *endast* eldsvåda och det andra lika angeläget att bevisa motsatsen. De erfarenheter, rön och bevis, som äro hämtade från detta tillfälle tror jag, att man gör klokt i att betrakta rätt skeptiskt, då resultaten antagligen rönt en ej ringa inverkan av vad man *vilde* ha bevisat. Från den förut omtalade Baltimore-branden har man endast goda erfarenheter av teglets motståndsförmåga, men, skriver en tysk redogörelse häröver, det glaserade teglet och terrakottan var mindre bra. I England har man vid prov funnit att porös terrakotastenen är utmärkt, men den kompakta däremot rämnar och lossar från de konstruktioner, den är avsedd att skydda.

Av övriga tegelsorter eller på samma sätt använda konstgjorda stenar hava *Klinker* mycket god motståndsförmåga mot eld, *porös tegel* ungefär samma som vanligt

tegel, men ha dessa senare visat sig mindre praktiska på grund av att de tål så ringa belastning. De s. k. *cementstenarna* eller, som de ofta kallas, cementtegel, betecknas i allmänhet som allt annat än eldfasta, och vid en eldsvåda för några år sedan i Göteborg blev en mur av dl. sten efter en ganska obetydlig hetta och några minuters vattenbegjutning förvandlad till nästan uteslutande grus. De eldfasta stenarna kunna i detta sammanhang utlämnas då de ju hava sin speciella användning.

Trä är näst sten det viktigaste byggnadsmaterialet och torde hos oss i Sverige kunna påräkna större intresse än någon annan stans.

Allt trä är brännbart. Det kan sålunda aldrig komma att hänföras till de brandfasta materialerna. De för vanliga byggnadskonstruktioner använda träslagen äro synnerligen lätt brännbara. Härtill kommer vidare att det är starkt rökgivande, vilken omständighet alltid måste tagas med i beräkningen även om virket är brandsäkert beklätt, impregnerat o. s. v.

Den temperatur, vid vilken trä antändes, är mycket olika allt efter längvarigheten av hettans inverkan, graden av virkets torrhet och dess kvalitet. I varje fall kan man beräkna att en temperatur av 500° C. är fullkomligt tillräcklig för att medföra en snabb antändning, men t. o. m. vid temperaturer av 100° C. vilka fortfara under tillräckligt lång tid, inträder slutligen antändning av virket på grund av uttorkning och kemiska förändringar, vilka träet redan vid så låga temperaturer är underkastat.

Det oaktat kan trä vid lämplig behandling till viss grad bliva eldsäkert, i varje fall mer eldsäkert än natursten och järn, vilka ju äro oförbrännliga. Särskilt är detta fallet med grövre pelare av trä, om de äro av hårt träslag, och

deras eldsäkerhet är ofta betydligt större, än vad man skulle förmoda.

Vid brandprov, företagna i Berlin, prövades bl. a. tvänne träpelare 22×25 cm. den ena rörad och putsad den andra oskyddad. Efter en brand, som varade över en timme, varvid en temperatur av mellan 800°—något över 1000° rädde, visade den förputsade pelaren en fullkomligt intakt kärna om 16×21 cm. den oskyddade pelaren var något mer angripen, men hade dock en intakt kärna om 14×19 cm. Ingen av pelarna hade förlorat sin bärlighet. Vidare kan omnämnas ett exempel anført i en mycket känd hanbok angående en 25×25 cm. tjock ekpelare, som efter att i 30 timmar hava varit utsatt för en häftig brand förkolnat till endast 10×12 alltså med en ganska stor del av sin bärlighet kvar. En järnpelare skulle under liknande förhållanden långt före detta hava böjt sig och förlorat sin bärlighet.

Anledningen till denna trävirkets motståndskraft mot elden är att söka i bildandet av kollagret, brandkrustan, vilken leder värme dåligt och förhindrar luftens tillträde till massans inre. Härigenom förlängs massans förbränningsprocessen inåt och de bärande konstruktionernas livstid i elden förlänges, så att de stundom avsevärt länge bibehålla sin hållfasthet och bärkraft, omständigheter, vilka ju äro av största betydelse för räddnings- och släckningsåtgärder, även om konstruktionerna efter branden i regel icke kunna vidare användas.

Särskilt motståndskraftiga mot eld hava en del tropiska träslag visat sig vara. Vid ett brandprov i London utsattes ett innetak av 2 1/2 tums bräder på 10×10 tums bjälkar allt av carryträ, belastat med 7.000 kg. sten under två timmars tid för en temperatur av 1.100° C. Efter släckningen visade det sig att taket ingenstädes var genombränt och att de till belastning använda stenarna

ingenstädes genombrutit taket. På grund av detta m. fl. försök uppställdes följande serier av träslag, ordnade efter graden av förmåga att motstå eld. Tall, således det minst motståndskraftiga, lärkträd, gran, silvergran, kastanj, lönn, alm, valnöt, bok, ek, järnek, teak, carry, eucalyptus och jarra, detta senare alltså det mest motståndskraftiga. Virke av terpeninträd är praktiskt taget oförbrännbart och kolar endast i eld.

Träkonstruktionernas fördel är, att de, om de utsätts för eld, bibehålla sitt läge, sin ställning och sin form, under det att järnet böjer och sträcker sig samt stenarna springa sönder. Trävirket brinner desto lättare ju skarpare kanter det har och ojämnare det är. Runda trädelar äro mindre lätt antändbara än fasonerade. Glatthyvling och brytning av alla hörn äro sålunda ägnade att avsevärt höja trävirkets motståndskraft mot eld.

Men liksom hos alla andra organiska ämnen kan man även hos trä iakttaga en benägenhet för självantändning, vilken omständighet måste betraktas som en nackdel vid jämförelse med sten och järn. Denna benägenhet för självantändning hos trävirke inträder då en relativt svag värme under längre tid får verka på detsamma. Redan en långvarigt verkande värme av omkring 100°—150° C. kan under vissa förhållanden bliva farligare för trä än en kraftig låga med högre temperatur. Genom denna långvariga värme drives först vattnet ut ur trävirket. Därefter inträder en förändring i träets s. k. biämnen såsom kåda, färgämnen o. dl. utan att trävirket i sig själv förändras. Nu följer under en fortsatt avdunstning av gasformiga produkter en svag brytning av träet. Därpå en rostning och slutligen en kolning. Så snart rostningen har börjat inträda, så hava benägenheten och möjligheten för självantändning också inträtt.

Nu behövs endast en ringa ökning av värmen för att framkalla denna t. ex. genom en lampa, även om trävirkets antändningstemperatur ej är nådd. Stundom är en dylik stegring av temperatur utifrån ej nödvändig, då kolen på det första stadiet av förkolningsprocessen rikligt absorbera syre ur den atmosfäriska luften och på detta sätt i ganska avsevärd grad öka värmets i träet. Det händer, att trädets egen värme därvid stiger till c:a 120° C. under det att omkring detsamma endast härskar en temperatur av 80°. När det första förkolningsstadiet är överständet utan att självantändning kommit till stånd och då bildandet av svarta kol inträtt, förmår den varma luften icke längre att framkalla självantändning.

På senare åren ha dock flera olika medel för impregnering av trä för att öka dess motståndsförmåga mot eld framkommit och en del ha visat sig synnerligen goda. De ämnen som spelat den största rollen vid framställning av flamskyddande medel äro: vattenglas, borax, alun, fosforsyrad ammoniak, svavelsyrad ammoniak och gips.

Det bästa av dylikt preparat är, enligt vår förnämste expert, Statens Sprängämnesinspektör, Cellon, en tysk uppfinning. Det är cellulosa-hydroacetat, vilket ämne i likhet med nitrocellulosan är lösligt i acetone och ättiketer och giver en genomskinlig, plastisk massa, som har liknande egenskaper som celluloid, men besitter dessutom den *ovärderliga* fördelen att vara obrännbart. Numera framställes en cellonfernissa, som i Tyskland och även hos oss fått stor användning för flera ändamål, då det efter lackets påstrykning och lösningsmedlets avdunstning bildade cellonskiktet *samtidigt* med sin *obrännbara* förmåga besitter förmågan att vara vattentätt, elektriskt isolerande och rostskyddande. Ett vattenlösligt impregnersalt finnes även, »Cellon-

Feuerschutz», vilket vid bestrykning av vävnader, trä, trä, ull, papper och andra porösa brännbara ämnen gör föremålet i fråga obrännbart. Försök vid sprängämnesinspektionens laboratorium i Stockholm ha även till fullo bekräftat ämnets goda egenskaper.

Jag har kanske något länge uppehållit mig vid trä, men dels är det ju otvivelaktigt vårt viktigaste byggnadsämne och dels tror jag att man i mycket hög grad har överskattat dess konkurrenter, sten och järn, i det här föreliggande avseendet vill säga.

Förr trodde man alltid att man genom användandet av järnkonstruktioner i byggnader skulle kunna uppnå en absolut eldsäkerhet. Och ännu i dag hör man allt emellanåt yttrandet, att den eller den byggnaden är det väl ingen fara med »den är ju uppförd av bara sten och järn». Dock hava massor av eldsvådor bevisat att denna åsikt är felaktig. Järn är nog oförbrännbart, men detta är icke tillräckligt för att vara eldfast. De andra fordringarna för att förvärva denna beteckning uppfyller järnet icke. Det är icke ens brandsäkert.

Järnet förlorar vid en brand ganska snart sin bärighet. Det behövs endast en relativt liten eld i ett slutet rum för att upphetta en pelare eller bjälke av järn till en sådan grad att den böjes genom den på densamma vilande belastningen. Det har visat sig vid försök, att bärigheten hos smidesjärn avtager

vid 350° C.	med c:a 10 %
» 500° »	» » 60 »
» 900° »	» » 80 »

Gjutjärn håller dock bättre stånd mot höga temperaturer än smidesjärn, till vilket jag även senare återkommer.

När pelare, bjälkar o. dyl. vid en temperatur av c:a 600° hava förlorat sin bärighet, böja de sig under sin belastning. Då är faran

för att murarna skola tryckas utåt överständen, men ersatt av en annan, den nämligen, att den under belastningen sig böjande pelaren eller bjälken drager de murar, vid vilka den är förankrad, med sig inåt och nedåt.

Även om nu väggar o. dyl. på grund av järnets formförändring icke skulle dragas omkull, så inträder dock ofta en sådan förflyttning av tyngdpunkten, att förskjutningar av konstruktioner samt sprickor eller brott kunna uppstå.

Att järnet är synnerligen känsligt för inflytande av hetta, visar sig därutinnan, att av detsamma utförda byggnadsdelar, vilkas styrka i förhållande till längd och bredd är ringa, även utan belastning böjas och kasta sig om de utsätts för eld. Detta kan man iakttaga i synnerhet vid järndörrar, vilka vid en brand nästan alltid förändra form på ett sådant sätt att de redan på ett mycket tidigt stadium av en eldsvåda släppa igenom rök och eld.

Oaktat dessa erfarenheter med dyl. dörrar finnes det knappast någon svensk byggnadsordning som ej tillåter att man genombryter brandmurar, blott öppningen tillslutes med en järndörr.

Innehållet i en byggnad, vid vilken särskilt de inre bärande konstruktionerna äro av järn, brukar i regel vara mera värt än byggnaden själv. Man kan därför förstå, att efter de första totalbränderna vid dessa byggnader, vilka ansågos som fullkomligt brandsäkra, en viss strävan skulle göra sig gällande att återgå till de gamla träkonstruktionerna. Det ställe där den största erfarenheten på detta område torde finnas i Hamburg, Hamburgs oerhört stora frihamn är så gott som uteslutande bebyggd med fyra å femvånings lagerbyggnader, har man fördragit att använda tjocka pelare av hyvlad ek, och först på senare tid har den armerade betongen nu

trätt in i stället, som det enda absolut pålitliga.

Den armerade betongen få vi anse som det verkligt säkra byggnadsmaterialet. Vissa siffror från försök och förslag kan jag anföra. År 1906 pånsågs på en kongress i England 5 cm. betong vara minimum som skyddande omhölje om armeringsjärnet, ett amerikanskt förslag upptager siffran 2,5 och ett tyskt 0,5 cm. Vår förnämsta brandskyddsexpert, en tysk professor, varnar emellertid för de alltför tunna omhöljerna och i ett senare tyskt förslag, som nog får anses vara väl genomtänkt, finnes följande siffror: för bjälklag — 2,5 cm., för fristående pelare — 5 cm. och för konstruktioner i byggnad med eldfarlig drift — 6 cm. Berlins nya brandordning jämställer 20 cm. betong, armerad, med en tegelstens tjocklek och 10 cm. med en $\frac{1}{2}$ sten.

Ett ganska intressant spörsmål har under flera år sysselsatt fackmännen i den amerikanska och tyska försäkringspressen. Det gäller frågan, om hänsyn till eldfara kräver särskilt skydd för armerade betongkonstruktioner mot elektrisk starkström.

En amerikansk ingenjör säger sig ha gjort den viktiga upptäckten, att om elektrisk ström påverkar armerad betong så skulle järnet rosta och betongen bliva mör. Han varnade därför mot att använda armerad betong till grundmurar, vilka komma i beröring med vatten, enär redan svaga vagabonderande strömmar vore tillräckliga för att åstadkomma förstöring. Han hade vid sina försök använt strömmar om 0,1 amp. vilka varit starka nog att framkalla de anförda fenomenen.

Till samma resultat kommer en känd tysk vetenskapsman, men han framhåller, att vid noggrant iakttagande av bestående föreskrifter, någon fara för järnet genom elektriska starkströmsanläggningar, icke omedelbart föreligger, och något

särskilt skydd mot dyl. fara sålunda icke skulle krävas.

Med anledning av dessa uttalanden menade man, att faran för armerad betongs förstöring genom blixtslag icke skulle vara så osannolik. Här om torde vara att säga, att byggnader av armerad betong torde vara mer skyddade mot blixstens verkningar än t. ex. byggnader med oskyddade konstruktioner, då ju blixten genom järninläggen, som ju äro omgivna av den dåligt värmeledande betongen, utan att kunna åstadkomma skada ledes till jorden. Härvid delar den sig i många svagare strömmar. Även om ändarna av de i betongmassan liggande järndelarna icke stöta mot varandra, så torde det väl knappast vara antagbart, att någonstädes någon större spänning eller vämeverkan skulle uppstå, då ju var och en av de elektriska strömmarna på grund av den omfattande förgreningen äro mycket svaga. Det torde emellertid vara att rekommendera, slutar ett tyskt uttalande i saken, att underlätta blixstens passage till jord, därigenom, att man på några ställen, varest järndelarna icke stöta mot varandra, utfyller mellanrummet med bly. Åskledaranläggningens uppfångarstänger böra sättas i ledande förbindelse med järnkonstruktionen.

Är objektets yttertak av armerad betong, så torde man ofta kunna

avstå från åskledaranläggningen, då ju hela byggnaden strängt taget är en åskledare. På sin högsta höjd torde man kunna befara, att vid ett ev. blixtslag en mindre skadegörelse på takets betongmassa inträffar. Någon skadlig inverkan i den riktningen den amerikanske ingenjören anför, har man till dato ej iakttagit.

Orsaken till nämnda undersökningar torde vara ett blixtslag, som träffade ett dylikt hus i New-York år 1905, men något mer dyl. känner man ej till, varför farhågorna väl få anses väl teoretiska. Det torde emellertid icke vara blixtslaget som skall hava denna skadliga inverkan på järnbetongen utan i stället de svaga strömmar, som järnskelettet själv alstrar. Detta är däremot ej osannolikt.

Farhågor hava emellertid i denna riktning ofta nog förmärkts i amerikanska tidningar och tidskrifter och äro skyskraporna av armerad betong mest föremål för diskussioner i vilka mångenstädes framhållits att dessa byggnaders livslängd sannolikt icke blir stor, just på grund av vad nu är anført. Det har t. o. m. framhållits, att de efter en tid kunna bliva en fara för den allmänna säkerheten. Men som sagt tills dato får man nog anse dessa spekulationer som mest teoretiska.

G. K.

Låt regelbundet undersöka att all brandmateriel å gården är i fullgott skick och särskilt att pytsprutor äro fyllda med vatten samt att kemiska eldsläckningsapparater tömmas, rengöras och omladdas minst en gång var sjätte månad.

Förbjud användandet av bart brinnande ljus i lador, logar och uthus.

Håll lador och logar låsta nattetid.

Obs.! Tidskriften kommer under år 1930 att expedieras mellan den 20—25 månaderna mars, maj, juli, september och november.

Obs.!

RIKSFÖRBUNDET.

Beskyddare: H. K. H. KRONPRINSEN.

Ordförande:
NILS EDÉN
Landshövding
Stockholm

Vice ordförande:
JOHAN NILSSON
Landshövding
Kristianstad

Kassaförvaltare:
G. BYLUND
Direktör
Drottninggatan 2
Stockholm 16
Tel. 7341

Övriga ordinarie ledamöter av centralstyrelsen:
Landshövdingarne C. Malmroth, Jönköping, och N. Ringstrand, Umeå, Direktör P. Tollin, Linköping
Agronom G. Eliasson, Svalöv, Överstelöjtnant R. Stridbeck, Borås, och Häradsskrivaren A. Hwasser, Falun.

Suppleanter:
f. Vice brandchef N. Ohlsson, Malmö, Brandkonsulent C. Landström, Falun, Brandchef W. Odell, Halmstad, Kapten F. W. Kylberg, Vattholma, Ryttmästare A. Hæggström, Malmö, och Civiling. W. Granelli, Jönköping.

Revisorer:
Godsförvaltare Fr. Larsson, Lövestad, och Häradsskrivare S. Gottliebsson, Falun. Suppleanter: Mejeriföreståndare W. F. Svensson, Hurva, och Kommunalordf. H. Adrian, Osby.

Centralstyrelsens

Expedition och Redaktion

Nybrogatan 50. Stockholm 5. Tel. Ö. 6308

Postgiro n:r 4870.

Föreståndare: Riksförbundets sekreterare: Kapten
ERIK GILLNER.

Förbunds- och medlemsmärket,
här ovan avbildat i förstoring, tillhandahålls medlemmarna genom Centralstyrelsens Expedition.

Pris kr. 1: 25 pr st.

Samtliga medlemmar av kår, ansluten till Riksförbundet, äga rätt att bära märket.

Från kår bör helst ingå gemensam rekvisition för personalen vid densamma.

Nyanmälda kårer.**B. Södertälje stads brandkår**

Nynäshamns »

Bromstens »

Flysta »

Sandhamn friv. »

D. Malmköpings »

Katrineholms »

Valla »

F. Bredaryd friv. »

Aneby »

Hylte Bruks »

Rydö »

L. * Arkelstorps friv. »

Åsås »

Brösarp »

Hjärsås »

Hörred »

Kvidinge »

Ljungby »

Rickarum »

S:t Olof »

Skåne-Tranås »

Sönnarslöv »

Vinnö »

Vittskövle »

V. Torup »

M. * Billesholm friv. brandkår

Holmby »

Hven »

Höllviken »

Köinge »

Lyby »

Ormanstorp »

Skromberga »

Stora Harrie »

S:a Munkarp »

V. Vram »

P. Länghems »

Grönkullens »

U. Västerås stads »

Svenska Metallverkens brandkår

Skultuna Bruks »

Heby »

Norbergs »

Virsbo A. B. »

Halstahammars Bultfabriks »

Asea Industri »

Sörstafors Pappersbruks »

Surahammars Järnverks »

Tillberga frivilliga »

X. Järvsö »

*) Anslutna till Riksförbundet enligt
Skånska Brandkårsförbundets stadgar kap.
II § 2.

Litteraturförteckning.

	Kr.		Kr.
Stadgar för Svenska Brandkå- rernas Riksförbund	0: 10	N:r 2 Grunder och principer för brandväsendets ordnande i våra samhällen och på landsbygden	0: 50
Normalstadgar för Brandkårs- förbund	0: 10	N:r 3 Allmänna grunder och för- faringsätt vid eldsläck- ning	0: 50
Normalstadgar för till länens brandkårsförbund och till Sven- ska Brandkårerernas Riksförbund hörande frivilliga brandkårer i samhällen och kommuner, där brandstadga icke är gäl- lande	0: 10	N:r 4 Eldsvådors förebyggande, Handledning för brand- cheferna i våra mindre samhällen	0: 50
Anvisningar angående unifor- mering	0: 10	N:r 6 Allmänna synpunkter för brandkårsövningars anord- nande vid de mindre brand- kårerne	0: 50
Medaljreglemente för Svenska Brandkårerernas Riksförbund . .	0: 10	N:r 7 Förslagsritningar till sprut- hus och brandstationer . .	0: 25
Riksförbundets broschyrer:		Skogseldsläckning	0: 50
N:r 1 Om brandslangar och de- ras behandling	0: 50		

Rekv. av ovan nämnda litteratur sker hos Centralstyrelsens expedition.

Kalmar län brandkårsförbund.

Styrelsen utgöres av:

Landshövding J. L. Falk, Kalmar, ordf., Bruksägare S. Spånberg, Ankarstam, v. ordf., Löjtnant B. Jeansson, Kalmar, Godsägare G. Jeansson, Berga, Disponent Th. Ekströmer, Fogelfors, Brandchef B. Carlsson, Oskarshamn och Brandchef, G. E. Pettersson, Borgholm.

Suppleanter äro:

Brandchef A. Florin, Kalmar, Brandchef T. Diehl, Västervik, Brandchef E. Wedell, Nybro och Kapten C. A. E. Kock, Nybro.

Revisorer äro:

Agronom R. Therner, Högalid och Disponent F. Agner, Ålem med Disponent R. Jonsson Päråd och Lantbrukare C. Bernsten, Ruckneby som suppleanter.

Kalmar läns Brandkårsförbund bildat.

På landshövding Falks initiativ voro den 29 sisl. nov. intresserade ombud från länet kallade till sammanträde å länsstyrelsens sessionssal för dryftandet av frågan om bildandet av ett länsförbund med anslutning till Svenska brandkärnans riksförbund. Mötet hade ådragit sig mycket stort intresse från orter i hela länet och inalles var detsamma besökt av bortåt fyrtiofem personer. Bland de närvarande märktes förutom ett flertal framtående kommunalmän i orterna, flera chefer för länets frivilliga brandkärer, representanter för brandstodsbolag samt samtliga chefer för de fasta brandkärnorna i Kalmar, Västervik, Vimmerby och Borgholm.

Mötet öppnades av landshövding Falk, som höll ett kort anförande och hälsade de närvarande välkomna. Därefter överlämnades ordet till sekreteraren i Svenska brandkärnans riksförbund, kapten Erik Gillner, Stockholm, som i ett längre synnerligen klarläggande anförande skisserade riksförbundets mål och medel.

Sedan talaren avtackats med ett hjärtligt anförande av landshövding

Falk vidtog en stunds diskussion, varunder flera mötesdeltagare yttrade sig. Bland andra yttrade sig riksförbundets skattmästare, direktör G. Bylund, Stockholm, som framhöll att man hoppades, att de lokala brandstodsbolagen skulle bidra till förbundets arbete. Det har nämligen visat sig lättare att få bidrag till berörda ändamål om länsförbund bildas, då dessa bidrag stanna inom de lokala brandstodsbolagens verksamhetsområde. Avgifterna för varje bolag böra inte bli betungande, då förbundets anspråk på understöd äro mycket anspråkslösa. Räkna man med att länets samtliga brandstodsbolag har en ansvarssumma av i runt tal 500 miljoner kronor, borde kostnaderna för länsförbundets verksamhet ej bli så stora i förhållande till denna summa.

Sedan ytterligare några talare yttrat sig, varvid bl. a. brandstyrelsens ordförande i Kalmar, löjtnant Birger Jeansson, förordade att även de fasta brandkärnorna måtte ansluta sig till länsförbundet, skreds till genomgående av det uppgjorda stadgeförlaget punkt för punkt. Det uppgjorda för-

slaget godkändes, sedan smärre ändringar gjorts, enhälligt, men fick den blivande styrelsen i uppdrag att närmare justera de gjorda ändringarna. Härfter beslöts enhälligt att konstituera Kalmar läns brandkårsförbund, varefter styrelse utsågs. Till ordförande för denna valdes enhälligt landshövding Falk och till vice ordförande bruksägare S. Spånberg, Ankarsrum. Övriga styrelseledamöter blevo löjtnant B. Jeansson, Kalmar, godsägare G. Jeansson, Berga, disponent Th. Ekströmer, Fågelfors, brandchef B. Carlsson, Oskarshamn, och brandchef G. E. Pettersson, Borgholm. Till suppleanter valdes brandcheferna A. Florin, Kalmar, och T. Diehl, Västervik,

E. Wedell, Nybro, samt kapten C. A. E. Koch, Nybro.

Revisorer blevo agronom Ragnar Therner, Högalid, och disponent F. Agner, Ålem, med disponent R. Jons-son, Påryd, och lantbr. C. Bernstén, Rockneby, som suppleanter.

Föredragningslistan var härmed genomgången och landshövding Falk avslutade sammanträdet med ett tack för det utomordentliga intresse, som visats för denna sammankomst, uttalande en förhoppning om att det nybildade förbundet måtte gå en ljus framtid till mötes.

Mötesdeltagarnas tack till landshövdingen framfördes av kapten Koch.

Älvsborgs läns brandkårsförbund.

Styrelsen utgöres av:

Landshövding A. von Sneidern, Vänersborg, ordf., Överstelöjtnant R. Stridbeck, Borås, v. ordf. och kassaförvaltare, Ingenjör M. Wenander, Dalsjöfors, Direktör C. Brusewitz, Linnared, Brandchef S. Mångberg, Vänersborg, Brandchef H. Nelson, Kinna, Brandchef C. Hallin, Trollhättan, Domänintendent R. Carlson, Vänersborg och Godsägare J. Johanson, Karlsled.

Suppleanter äro:

Kapten R. Kindgren, Viskafors, Herr H. Peterson, Brålanda, Brandchef V. Olsson, Ulricehamn, Brandchef H. Janson, Åmål, v. Brandchef K. Stenberg, Lerum och f. d. Riksdagsman C. Lorentzon, Ledet.

Revisorer äro:

Ingenjör S. Svensson, Kinna och Ingenjör A. Bergendahl, Rydboholm samt Kontorschef E. Levinsson, Dalsjöfors och Disponent J. Blomquist, Svenjunga.

Sekretariat: Brandstationen Borås. Tel. Brandkåren.

Sekreterare: V. brandchefen, löjtnant Curt Bergström.

Konsulenter:

v. Brandchef C. Bergström, Borås och Brandchef C. Hallin, Trollhättan.

Kinna Brandkår.

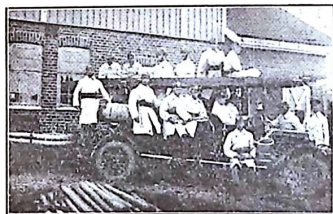
En kort historik över brandkåren och dess arbete.

Brandordning för Kinna municipalsamhälle blev antagen den 15 juni 1926 och fastställd av Läns-

styrelsen den 2 oktober samma år. Dess förrinnan hade samhällets brandskydd handhåfts av en frivillig sammanslutning: »Kinna frivilliga brandkår» med bl. a. framlidne Apotekare Aronsson och Ingenjör Sven Svensson som sina främste före-

språkare. Denna frivilliga brandkår hade de senaste åren fört en tynande tillvaro beroende dels på, att kåren saknade moderna eldsläckningsattiraljer, dels på att menige man tillsynes voro likgiltiga för kårens samhällsgagneliga arbete. Detta senare helt visst till en del beroende på, att samhället under gångna år blivit förskonat från större eldsolyckor. Ett vackert eftermäle har Kinna frivilliga brandkår lämnat, då den vid sin upplösning överlämnade sina fonderade medel 6.532 kronor och 46 öre till brandväsendet för inköp av redskapsautomobil och motorspruta.

Ett av Svenska Brandskyddsföreningen under år 1926 uppgjort förslag »till brandväsendets ord-

nande i Kinna municipalsamhälle» beslöt brandstyrelsen i det stora hela att följa. Brandchefen i Borås, Överstelöjtnant R. Stridbeck, utarbetade senare såsom synnerligen skicklig kännare av platsen och orten »förslag till släckningssystem i Kinna», vilket vi senare i allo hava följt. Under år 1927 förelade brandstyrelsen fullmäktige flera förslag rörande byggande av brandstation, vilken fråga dock ännu beklagligt nog är olöst.

För inköp av diverse brandattiraljer, redskapsautomobil och tvänne motorsprutor anslogs åren 1927—1928 22.140 kronor (den frivilliga kårens medel här inbegripna). Inköpen av motorsprutor hade föregåtts av ingående prov å platsen

med olika motorspruttyper, allt under kontrollantskap av överstelöjtnant Stridbeck. Under år 1928 inköptes så den bogserbara brandmotorsprutan »ALBIN 35». Kapacitet: 1350 lit. — 6 kg. 1000 lit. — 9 kg. Vikt: med sugslang 635 kg. Sugslangens vikt: 60 kg. År 1929 inköptes den bär- och bogserbara sprutan »ROSENBAUER», typ II. Kapacitet: 700 lit. — 6 kg. 550 lit. — 9 kg. Vikt: med hjul och sugslang 340 kg. Utan hjul och sugslang 159 kg. Sugslangens vikt: 32 kg. Med ett enkelt handgrepp går denna senare spruta att frigöra från den gedigna men rätt så tunga hjulramen och är sedan lätt användbar som bärbar. Redskapsautomobilen är av Chevrolet — typ och byggd hos Hjelm's Bil-A.-B. i Borås efter direktiv och under överinseende av vice brandchefen Bergström, därstädes. Bilen är synnerligen lyckad, är god, är lätt och ligger utmärkt på vägen. Vagnen är utrustad med fyra slangrullar, utskjutstege, skarvstegar, fyra stälrör, grenrör, rökmasker, Nife-lykta, bärgningslina, brandsegel och diverse andra verktyg. Vagnen har plats för åtta man och bogserar en av motorsprutorna. Kårens förråd av tryckslang är: 1200 meter Jonsereds linne.

Tills dato har Kinna brandkår utgjorts av en borgarbrandkår om 14 man, inkl. brandchef och vice brandchef, vartill kommer sotarmästaren och hans medhjälpare, som äro skyldiga att deltaga vid eldsläckning, och vilka också med stort intresse deltagit i kårens övningar. Enligt samhällets brandordning skall borgarbrandkåren utgöra minst 18 man, och lär väl denna numerär — efter mycken strid — bliva verklighet under år 1930. Brandmännen uppbära en lön av 50 kr. pr år. 2 kronor pr timme vid eldsläckning samt 1 kr. och 50 öre pr övningsstimme. De äro olycksfallsförsäkrade för 5.000

kronor vid dödsfall och invaliditet samt 5 kronor i dagsersättning vid övergående skada. På samhällets bekostnad äro brandmännen iklädda: larmrock (vit), bälte med vidhängande yxa samt hjälm. Minst 2³/₄ av borgarbrandkårens medlemmar skola ständigt vara i alarmberedskap d. v. s. finnas inom samhället.

Förutom borgarbrandkåren skall samhällets brandstyrka bestå av en allmän brandkår utgörande samhällets alla manspersoner mellan 20 och 50 år. Denna kår är ännu oorganiserad på grund av otympligheten och svårigheten att hålla till sammans en kår på bortåt 1000 personer.

Trots gällande brandordnings föreskrift *saknar* brandväsendet brandtelegraf med signalklockor till bostäder och arbetsplatser. Som ett provisorium har samhället anskaffat en tyfon — tryckluft — av Kockums välkända tillverkning. Tyfonens hörbarhet är mindre god på grund av samhällets läge och nivåskillnader. Dels av denna orsak, dels för att det är endast på *en* punkt i det vidsträckt samhället man kan alarmera, är denna alarmanordning alldeles förkastlig och till synes till ringa gagn under nattens timmar, då telefonen är stängd.

Brandstationen är f. n. provisorisk: en spruthall, rymlig och bra men utan värme samt mindre centralt belägen. Slangtorkningsstorn eller dylikt saknas utan få vi vid behov av slangtorkning lita till de större fabrikenas välvilliga tillmötesgående.

Reglemente och instruktion för brandstyrkan samt sotningstaxa äro fastställda sedan år 1927. Samtliga nuvarande brandmän antogs den 1 mars 1928. Sedan den 1 februari 1928 är C. G. Pettersson skorstensfejaremästare. Brandchef fick samhället den 26 juli 1926. Den 1 mars 1928 antogs färgmästaren Alfred Breitfeld till vice brandchef.

vilken befattning han på grund av avflyttning från orten lämnar den 31 december i år. Det är ett intresserat och uppoffrande arbete han visat kåren och samhället, varför han vid avskedet ägnas en varm eloge.

Sedan den 1 mars 1928 hava 21 övningar hållits. Under flera av dessa övningar har fungerat som instruktör konsulenten i länet, vice brandchefen Curt Bergström i Borås. Denne förnämliche instruktör har hos samtliga brandmän lyckats ingjuta ett levande intresse för arbetet och själva saken. Och har det också visat sig att under den tid som gått samtliga brandmän alltid varit redobogna till rask handling vare sig det gällt eldsvåda eller övning.

Under år 1928 hade vi tre eldsvådor. Under 1929 hava vi haft fyra utryckningar, varav en genom alarm av misstag. Vid den senaste eldsvådan — ett trevånings trähus i samhällets mitt — begino samtliga brandmän med stor heder sitt första riktiga »eldlop». Sprutorna voro i gång i c:a 4 timmar i ett sträck. Använd slang var: c:a 750 meter.

Varje år sedan 1927 har förättats brandsyn inom samhället, vilket för brandchefen mången gång varit mindre trevligt, detta på grund av en del folks uppfattning om »nymodigheter» och åsikten »man är sig själv nog».

Brandskyddsvännerna i Kinna har också fått erfara att »föret i portgången alltid är värst». Under året har brandstyrkan blivit beordrad som brandvakt vid teater-, bazar- och danstillställningar.

Brandstyrelsens intresserade ordförande är sedan år 1926 grosshandlaren G. O. Johansson i Kinna.

Inom samhället är under anläggning en modern vattenledning. F. n. är vår vattentillgång Häggån och Viskan, vilka passera på en 500 å

800 meter från en del av samhälls-
lets tätbebyggda delar.

Kinna samhälle, som bl. a. inom
sig inrymmer en del stora textilla-
briker, har sedan lång tid tillbaka
fredats från de stora eldsolyckorna.
Länge har ock här brandväsendet
legat i lägervall. Och ännu är
Kinna brandkår med sin brandstyr-
ka i sin barndom. Men må denna
nya Kinna brandkår i fortsättningen
alltjämt hedra sig och visa, att vi
brandmän, vi *vilja arbeta* på nå-
gonting *för att kunna: vara beredda*

*att värna våra kära hem, vårt
samhälle*, när den Röde Hanen till
äventyrs visar sitt hemska ansikte.

Förbliva vi brandmän så funtade,
då vore det med lugnad och gläd-
je vi emotse den dag då samhällets
styrande icke bara på *papperet*
utan också i *verkligheten* giver
brandväsendet en brandteleggraf och
en centralt belägen brandstation,
allt till en ekonomisk och ideel båt-
nad för samhället.

Kinna den 12 dec. 1929.

Håkan Nelson.

Skånska brandkårsförbundet.

Styrelsen utgöres av:

Landshövding J. Nilsson, Kristianstad, ordf., Agronom G. Eliasson, Svalöv, v. ordf., Stationsin-
spektor C. J. Brandberg, Lövestad, Disponent W. F. Svensson, Rolsberga, Förrädsförvaltare A. Schlin,
Svalöv, Fabrikör N. Rosberg, Olseröd, Landstingsman And. Nilsson, Bussjöl, Ystad, Godsförvaltare,
Fr. Larsson, Christinehof, Lövestad, Brandchef Aug. Andersson, Håslsholm.

Suppleanter äro:

F. vice brandchef N. Ohlsson, Malmö, sekr. och kassör, Direktör John Hansson, Trelleborg, Lantbru-
kare Lars Persson, Skepparslöv, Folkskollärare C. Olsson, Mjölhult, Lantbrukare Ernst Jönsson, Dagstorp.

Revisorer äro:

Grosshandlare Carl Ph. Nilsson, Landskrona, och Disponent S. Widér, Tågarp, samt Kamrer E.
Cederholm, Gärls Köpinge och Kamrer H. Cederholm, Gärls Köpinge.

Expedition: Kungsgatan 26 Malmö. Tel. 1665.

Brandkonsulent: f. Vice brandchef N. Ohlsson.

Protokoll, hållet vid sammanträde den 18 dec.
1929 å Stadshotellet i Eslöv med Styrelsen för
Skånska Brandkårsförbundet och representanter
för samtliga brandstodsöreningar i Skåne.

Ordföranden i styrelsen för Skån-
ska Brandkårsförbundet, Landshöv-
dingen m. m. Johan Nilsson i Kri-
stianstad hade härför utfärdat föl-
jande kallelse:

„Alltifrån den frivilliga brand-
kårsrörelsens uppkomst i Skåne för

över 20 år sedan har denna verk-
samhet haft att glädja sig åt stöd
och uppmuntran från de skånska
häradsbolagen. Utan detta stöd och
utan det fruktbärande samarbete,
som städse varit rådande mellan
Skånska Brandkårsförbundet och de

nämnda försäkringsföreningarna hade förbundets verksamhet ej fått den omfattning och den betydelse, som i verkligheten ernåtts.

Mycket arbete återstår emellertid, innan brandväsendet och brandskyddet på den skånska landsbygden kan sägas vara ordnat på ett något så när betryggande sätt. Det är i medvetandet härom som undertecknad i egenskap av ordförande i Skånska Brandkårsförbundet anhåller att få inbjuda representanter från samtliga häradsbolag i Skåne till gemensam överläggning med styrelsen för Skånska Brandkårsförbundet å Stadshotellet i Eslov onsdagen den 18 dec. kl. 12,15.

Det vore naturligtvis önskvärt om framför allt ordföranden och sekreteraren kunde få tillfälle att komma. För övrigt inbjudes samtliga styrelsemedlemmar och ju fler som ha tillfälle att hörsamma kallelsen desto värdefullare.

Avsikten med sammankomsten är att få höra vilka önskemål, som häradsbolagens styrelser kunna hysa angående brandkårsförbundets verksamhet, vilka erfarenheter, som vunnits om de frivilliga brandkårerna, i vilken utsträckning och efter vilka principer häradsbolagen understödja de frivilliga brandkårerna inom sina respektive områden, i vad mån det kan vara möjligt och lämpligt att söka införa mera enhetliga normer i detta avseende, önskemål och möjligheter angående ett mera organiserat samarbete mellan brandkårsförbundet och häradsbolagen, tillämpningen av nu gällande brandstadga för rikets landsbygd m. m.

Som synes föreligga många viktiga frågor att gemensamt överlägga om, och det skulle glädja mig mycket, om min inbjudan kunde vinna talrik anslutning.

Inledningsanföranden komma att hållas av v. ordf. i Skånska förbundet agronom Gustaf Eliasson, Svalöv, av konsulenten i samma

förbund brandlöjtnant N. Ohlsson, Malmö samt av ordföranden i Södra Åsbo och Bjäre häraders brandstodsbolag f. riksdagsmannen N. Åkesson, Rebbelberga.

Närvarande: av Styrelsen för Skånska Brandkårsförbundet: Ordföranden, Landshövdingen m. m. Johan Nilsson, vice ordföranden Agronom Gust. Eliasson, ledamöterna herrar And. Nilsson, Fr. Larsson, W. F. Svensson, N. Rosberg, C. J. Brandberg och Aug. Andersson. Suppleanterna herrar John Hansson, Lars Persson, Konrad Ohlsson, Ernst Jönsson samt undertecknad Ohlsson.

Från brandstodsföreningarna hade följande representanter tillstådeskommit, nämligen:

För Södra Åsbo och Bjäre härads:
f. Riksdagsmannen Nils Åkesson, Rebbelberga.

För Luggude härads:
Landstingsmannen P. Stensson, Fleninge.
Herr Karl Persson, Hjulhus.
Nämndemannen Hjalmar Andersson, Bokhagen.
Lantbr. Nils Bengtsson, Kinglestad.
Lantbr. Otto Olsson, Raus.

För Norra Åsbo härads:
Riksdagsmannen Per Nilsson, Bonarp.

För Göinge härads:
Landstingsmannen Jöns Persson, Korsaröd.
Kamreraren Enoch Bronér, Broby.
Nämndemannen Nils Andersson, Hanaskog.
Direktören Nils Jönsson, Glimåkra.
Direktören Olof Svensson, Västraby Gärd, Broby.

För Willands, Gärds och Albo häraders:
Kamreraren E. Cederholm, Gärdsköpinge.

För Färs och Frosta häraders:
Disponenten P. Persson, Hörby.

För Färs och Frosta häraders nya:
f. Riksdagsmannen Nils Olsson, Säljaröd.

För Torna och Bara häraders:
Lantbr. Nils Christersson, Genarp.
Lantbr. Nils Tuveesson, Veberöd.

För Rönnebergs m. fl. häraders:
Direktören Bernhard Finberg, Röstånga.
Lantbr. Nils Jespersson, Tofta.
Kamreraren Esbjörn Håkansson, Billeberga.

För Oxie, Skytts och Wemmenhögshäraders:

Lantbr. O. Bengtsson, Stumhem, Anderslöv.
Direktören John Hansson, Trälleborg.

För Ljunits och Herrestads häraders:
Lantbr. And. Nilsson, Bussjödalen, Ystad.

För Ingelstads och Järrestads häraders:
Lantbr. Måns Månsson, Örum, Löderup.
Sekreteraren Simon Simonsson, Hedeberga.

För Södra Åsbo småbrukares brandstods-förening:
Lantbr. Arthur Andersson, Ängelholm.

Herr Landshövdingen öppnade sammanträdet och hälsade de närvarande välkomna och meddelade riktlinjer för de överläggningar, man ville ha till stånd.

Syftet med sammanträdet var att vinna ökat intresse från brandstods-föreningarnas sida för de frivilliga brandkärnarnas verksamhet, vilken bör utbyggas. För detta behövs ett gott samarbete samt ökade medel. Ett samförstånd mellan brandstods-föreningarna måste alltså till och arbetet bedrivas enhetligt.

Vice ordföranden i Skånska Brandkårsförbundet, Agronom G. Eliasson gav först en översikt över brandväsendets på skånska landsbygden utveckling och arbetsform. F. n. finnas 163 frivilliga brandkärer i Skåne. För några år sedan kom en omorganisation av den frivilliga brandkårsrörelsen för hela landet till stånd och fick benämningen "Svenska Brandkärnarnas Riksförbund". Anslagen från Staten och tariffbolagen gå till Riksförbundet, medan de Ömsesidiga bolagens anslag helt tillfalla respektive länsförbund. De skånska häradsbolagens anslag stanna sålunda inom Skåne. Den frivilliga brandkårsrörelsen i Skåne har gått raskt framåt, särskilt under krisåren, då det gällde att rädda livsmedel. Man fick då ögonen öppna för betydelsen av ett välordnat brandväsende. Det återstår emellertid ännu mycket att göra. Vi ha alltför få kärer, och många av dessa äro för svaga. Enligt statistik har det i medeltal för

senaste 10 åren utbetalts i brandskadeersättning c:a 50 miljoner kr. om året, och det är landsbygden och jordbruket, som drabbats hårdast. Vi måste utvidga samarbetet mellan den frivilliga brandkårsrörelsen och bolagen. Som bekant lämna bolagen anslag till resp. kärer, men normerna äro olika och enhetliga grunder måste komma till stånd. Anslagen till kärerna måste utlämnas mot stränga villkor och bolagen förvissas om att kärerna övas och skötas väl genom rapporter från förbundets konsulent. Vice ordföranden erinrade vidare om brandstadgan för rikets landsbygd av år 1923. Den har emellertid icke fått någon större användning. Landskommunerna äro icke skyldiga att antaga brandstadgan, för så vitt icke samhällena äro så tätbebyggda, att K. B. kan ålägga dem detta. I så fall blir det visserligen en ökning av den kommunala utdebiteringen, men brandförsäkringspremierna sänkas i förhållande till brandväsendets organisation. Skånska Brandkårsförbundet erhåller omkring 3,000 kr. om året av brandstodsbolagen. Dessa medel tillåta inte konsulenten att företaga mer än de mest nödvändiga resorna till kärerna. Ett vidare utbyggande av arbetet är icke möjligt utan kraftigare organisation och bättre stöd. De ekonomiska resurserna äro otillräckliga. Dessutom saknas statistik över förhållandena i Skåne. Om de enskilda bolagens årsberättelser kunde samlas i en årsbok och bearbetas, skulle denna statistik bli en ovärderlig uppslagsbok. Dessutom finns det andra problem, t. ex. hela vår byggnadsfråga. En väl organiserad samverkan borde därför komma till stånd, så att man liksom i dag kunde samlas till ett årligt möte och planlägga och dryfta frågorna.

Brandkonsulenten Ohlsson talade därefter om de rön och erfarenheter, han gjort under sin 7-åriga verk-

samhet som konsulent. Under denna tid hade antalet kärer — för närvarande 163 — fördubblats tack vare många för den goda saken förestående och intresserade män, som åstadkommit rent av förbluffande goda resultat. Sålunda finns det flera kärer, som genom basaranordningar och frivillig insamling åstadkommit medel för brandstationer och materiel intill 30,000: — kronors värde, medan andra stå helt oförstående genom sin hjälpsvår väckande likgiltighet för skyddandet av hus och hem vid eldsolyckor. Talaren ansåg, att det skulle vara till stor nytta, om brandstodsbolagen gjorde framställning till respektive kommuner att antaga brandordning och till följd därav obligatorisk sötning och brandsyn skulle komma att äga rum. Efter att ingående hava redogjort för de olika brandstodsbolagens sätt att understödja kärerna vid anskaffning av materiel och lämnandet av anslag för underhåll framhölls, att för erhållandet härav skulle kärerna förbinda sig:

att vara anslutna till Skånska Brandkärsförbundet.

att hålla ett bestämt antal övningar: för kärer med motorfordon en övning i varje månad och för kärer med handkraftsprutor en övning i varje kvartal, samt

att vid anmodan lämna rapport angående verksamheten under gångna året enligt tillsänt formulär.

F. Riksdagsmannen N. Åkesson påpekade den sorglöshet, som gör sig gällande på många områden och även på brandområdet. T. o. m. i våra dagar kan man träffa på folk, som undra varför man skall ha brandförsäkrat. De flesta eldsvådorna under de senaste åren ha berott på kortslutningar. Talaren ansåg, att elektricitetens verkningar äro för litet kända. Det borde vara kompetent folk för besiktning av elektriska anläggningar. Ansåg, att det var för många brandstodsbolag i Skåne, men kunde dock ingen-

ting göras för detta. Framhöll Östergötlands läns brandstodsbolag som gott föredöme och önskvärdheten av brandstadsgans tillämpning samt en ordnad befälskår för att få rätta nyttan av de pengar, som anslås till brandkärerna.

Herr Landshövdingen tackade de tre inledarna och framhöll, att det skulle vara intressant att få höra brandstodsbolagens erfarenheter och lämnade därpå ordet fritt.

Landstigsmannen P. Stensson lämnade en redogörelse för de principer, som tillämpas inom Luggude härads brandstodsbolag vid lämnandet av anslag till kärerna för nyanskaffning av materiel: nämligen 1,500: — kronor för anskaffning av 700 m/l, 1,200: — kronor för 600 m/l och 1,000: — kronor för 500 m/l motorsprutor. Betalar 5: — kronor pr man och dag vid brandsyn samt 7 å 8,000: — kr. för år för kontroll å elektriska anläggningar. Framhöll att det bland allmänheten väcker förargelse och avundsjuka, att tariffbolagen icke bidraga till eldskyddsåtgärder. Ansåg att brandkärsförbundet och brandkärerna åstadkommit en kraftig uppräckning på brandområdet och föreslog, att anslagen till Skånska Brandkärsförbundet skulle utgå med 5: — kr. pr million tecknat försäkringsbelopp.

Riksdagsmannen Per Nilsson anslöt sig till herr Stenssons förslag om kr. 5: — pr millioner i anslag till Skånska Brandkärsförbundet och redogjorde för anslagsfrågans till Riksförbundet läge i riksdagen, förordade enhetliga normer för anslag till kärerna och kontroll över dess verksamhet, beklagade att icke brandstadgan blev obligatorisk för landsbygden och ansåg av herr Eliasson föreslagen statistik önskvärd. Talaren ansåg vidare, att konsulentverksamheten var till utomordentligt gagn, och då den låg i så goda händer som för närvarande vore den förtjänt av kraftigt stöd.

Agronom Eliasson replikerade herr Stensson, att som anslaget från Staten är så ringa, är det huvudsakligen genom anslag från tariffbolagen, som Riksförbundet kan uppehållas. Meddelade att försäkringsstocken för de ömsesidiga bolagen i Skåne utgör 1,300 millioner kronor och vore tacksam få kronor 5: — pr million, då det skulle ungefär fördubbla inkomsterna och kunna bereda konsulenten tillfälle att resa till alla kårer en gång om året.

Kamreren E. Cederholm anslöt sig till förslaget om viss norm för anslag till Skånska Brandkärsförbundet och ansåg kr. 5: — pr million vore ett lämpligt belopp. Förordade att kommunerna böra antaga brandordning, kårerna hålla övningar och avgiva rapporter enligt konsulentens förslag och mot dessa villkor erhålla ett kraftigt stöd, intill 50 % vid nyinköp av materiel, som bland annat bör bestå av transportbil, så att kårerna hastigt kan taga sig fram till eldstället. Ansåg att de skånska brandstodsbolagen böra slå sig tillsamman och bilda ett ömsesidigt återförsäkringsbolag, och anhöll, att Herr Landshövdingen måtte till nästa år sammankalla de skånska brandstodsbolagen för att få till stånd ett återförsäkringsbolag.

Herr And. Nilsson, Bussjödalen anslöt sig till förslaget om enhetlighet för bolagens anslag till förbundet.

Herr P. Stensson förordade enhet om ett visst förslag till anslag för kårerna — 200 kr. — mot av konsulenten angivna villkor samt 100 kr. för varje uttryckning. Talaren ansåg, att försäkringsbolagen böra se till, att icke brandförsäkringsvärdena ligga för högt, då man i allmänhet icke är tillräckligt omtänksam vid förebyggandet av eldsvårer. Oaktat statistik icke röner tilltro i allmänhet, är den dock önskvärd.

Landstingsmannen J. Persson, Korsaröd ansåg, att 10 års räntefria lån vore lämpligaste sättet att hjälpa kårerna vid nyanskaffning av materiel intill 5 å 6,000 kronor, och 2 å 300 kronors anslag årligen för underhåll, allt mot bekommande av kårernas revisions- och förvaltningshandlingar, samt förordade förslaget om 5 kr. pr million till Skånska Brandkärsförbundet.

Riksdagsmannen Nils Åkesson erinrade om att framlidne Kamrer Nils Månsson i Broby på sin tid sökt få till stånd en sammanslutning mellan samtliga häradsbolag i Skåne. Försäkringsinspektionen hade ingenting att erinra emot förslaget och herr Åkesson ansåg, det skulle vara lyckligt, om frågan kom upp igen och förordade brandordnings antagande för att brandkår skall få anslag.

Herr Olof Bengtsson, Stamhem, meddelade, att inom Oxie, Skytts och Wemmenhögns härader hittills tillgått så, att hjälpen till kårerna utgått i form av belöningar, att området indelats i rayon och var brandkår har sitt område, ävensom att man gått i författning om inköp av motorsprutor, delvis med slangar, att stationeras ut på lämpliga ställen. Talaren framhöll svårigheter på grund av ringa vattentillgång. Understödde förslaget om 5 kronor pr million till förbundet.

Herr Landshövdingen gav en resumé över de synpunkter, som framkommit under diskussionen och föreslog tillsättandet av en kommitté, som tillsammans med Skånska Brandkärsförbundets Arbetsutskott skulle sammanträda och utarbeta förslag angående enhetliga normer för anslag dels till förbundet, dels till kårerna vid nyanskaffning och för underhåll av materiel samt villkor för dessa anslags erhållande. Vidare ansåg landshövdingen, att en nämnd med konsulenten som självskriven och en medlem från resp. brandstodsbolag skulle hava i uppdrag

att granska förslag till inköp av materiel o. d.

Herr Konrad Ohlsson framhöll nödvändigheten av tillräckliga underhållsanslag till kårerna för att kunna bedriva nödiga övningar och uttryckningar, ävensom för beredande av nödig vattentillgång. Ansåg Kustos- och Assuranssprutor mindervärdiga.

Konsulent Ohlsson replikerade angående vattentillgången och framhöll, att det hittills städe, genom tillvaratagande av varje möjlighet, lyckats att, med ett undantag när utan nämnda kostnader åstadkomma vattentillgång och anordna lämpliga tillkörsplatser, och framhöll, att man genom en helt enkel anordning kan seriekoppla motorsprutor, varigenom ernås att trycka vatten 1,000 å 1,200 m., och måste det vara sällsynt, om icke inom en sådan rayon skulle finnas vatten, särskilt med transportabla motorsprutor — tvåhjuliga —. Angående Kustos- och Assuranssprutor hänvisades till bestämmelserna i resp. brandstodsreglemente.

Kamreraren E. Cederholm understödde förslaget angående statistik särskilt angående eldsvådeorsaker.

Herr Måns Månsson, Örum, framhöll önskvärdheten av att angränsande kommunernas brandkårer kunde samarbeta.

Herr Aug. Andersson, Hässleholm, ifrågasatte lämpligheten av att motorsprutor anskaffades för varje kom-

mun, utan ansåg att två å tre skulle kunna sammanslås i detta avseende.

Konsulent Ohlsson meddelade, att detta inte kan ske, med mindre kommunerna här för bilda kommunalförbund, enligt prejudikat.

Efter det diskussionen förklarats avslutad, framställde herr Landshövdningen proposition angående beräkningen för anslagen till Skånska Brandkårsförbundet, som föreslogs till 5 kr. pr million tecknat brandförsäkringsvärde.

Därefter företogs val av sex ledamöter att jämte Skånska Brandkårsförbundets Arbetsutskott utarbета angivna förslag.

För Malmöhus län valdes: Herr Olof Bengtsson, Stamhem, Nils Bengtsson, Kingelstad och Bernhard Finberg, Röstänga.

För Kristianstads län valdes: Herr Nils Åkesson, Rebbelberga, Enoch Bronér, Broby och E. Cederholm, Gärdsköpinge.

Agronomer. Gust. Eliasson, Svalöv, utsågs till sammankallande.

Herr Landshövdingen uttälade bästa förhoppningar om resultatet av mötet och framförde ett tack till de närvarande, som hörsammat kallelsen.

Riksdagsmannen Per Nilsson framförde mötesdeltagarnas tack till Landshövdingen.

Justeras:	I tjänsten
<i>Joh. Nilsson.</i>	<i>N. Ohlsson.</i>
	Mötets sekr.

Brandväsendet i Svalöv tjugo år den 18 dec. 1929.

En återblick på en mönsterinstitutions tillkomst och verksamhet.

Den 18 sisl. dec. hade 20 år firat sedan Svalövs frivilliga brandkår bildades. Det skedde på ett sam-

manträde den 18 dec. 1909, varvid förhandlingarna leddes av nu avlidne riksdagsman Per Bondesson. Protokollet säger att mötet var tillkommet på initiativ av agronom Lennart Bondeson, och att den för brandväsendets ordnande på landsbygden så nitiskt verksamme fanjunkare Dencker från Landskrona därvid höll ett »sakrikt och intressant föredrag om eldsvådornas vanligaste orsaker, brandväsen-

dets historia samt slutade med att i övertygande ordalag framhålla av vilken överskådlig betydelse det är, att det inom bysamhällen finnas väl organiserade och övade frivilliga brandkårer. Föredraget belönades med livliga applåder».

En kommitté av nio personer i och för utarbetandet av förslag till stadgar tillsattes. I denna kommitté invaldes professor N. Hj. Nilsson, kapten L. von Bornstedt, disponent H. Kyhlberg, stationsinspektör E. W. Wallman, verkmästare F. Billstein, agronom E. W. Ljung, fattigvårdsföreståndare P. Skog, hr A. Jacobsson samt agronom L. Bondeson, vilken tillika utsågs som den sammankallande.

Brandkårens första styrelse fick följande utseende: kapten L. von Bornstedt ordf., disponent L. H. Kyhlberg vice ordf., agronom I. Karlsson sekr. och kassör, agronom L. Bondeson brandchef, hr A. Jacobsson sprutchef, disponent L. H. Kyhlberg vattenchef, agronom E. W. Ljung bärgningschef samt fattigvårdsföreståndare P. Skog reservchef.

Det gällde nu först att skaffa medel till inköp av brandkårsattiraj, och för detta ändamål utlades teckningslistor och anordnades basarer, och redan i mars 1910 kunde man inköpa för något över 2,000 kr. tillbehör. Dessutom beslöt man att bygga spruthus med vattenkärslställningar. Detta spruthus såldes år 1917 till Kooperativa Handelsföreningen, och brandkårens materialer inrymdes för en tid i Utsädesbolagets magasin, tills den nya brandstationen år 1921 stod färdig att tagas i bruk.

Kåren arbetade med de först inköpta redskapen till 1916, då ytterligare nyförvärv gjordes. Bl. a. riktades kåren då med en 800 min. kapacitet motorspruta med 300 m. 63 mm. tryckslang, vartill Allmänna Svenska Utsädes a.-b. bidrog med 1,500 kr., Per Bondessons Lantbruks A.-B. med 500 kr., Svalövs hotellaktiebolag med 100 kr. och Svalövs Kraftaktie-

bolag med 300 kr. År 1927 inköptes en lastbil, varå motorsprutan monterades, och i år har kåren utrustats med en fullständig modern utryckningsvagn, varjämte brandstationen undergått betydande reparationer och försetts med alla moderniteter.

Kårens förste ordförande kvarstannade på sin post till år 1917, då han efterträdades av agronom L. Bondeson, vilken i sin tur överlämnade ordförandeklubban år 1919 till agronom G. Eliasson, som fortfarande sköter densamma. Brandchefsbefattningen har även varierat något under årens lopp. Så var agronom L. Bondeson brandchef till 1913, då han efterträdades av agronom G. Eliasson, som innehade befattningen till år 1919, varefter dr Witte och ingenjör K. Sohlman under kortare tid togo vid. Den nu varande brandchefen, förrädsförraltare Alfr. Sehlin, utsågs år 1921. Brandkårens nuvarande styrelse har följande utseende: agronom G. Eliasson ordf., assistent C. A. Wetterstrand v. ordf., förrädsförraltare A. Sehlin brandchef och sekr., köpman Th. Olsson kassör, verkmästare F. Stjernkvist v. brandchef, agronom L. Bondeson, herr Folke Pettersson och magasinsarbetare Alb. Nord samt herr A. B. Olofsson.

Svalövs frivilliga brandkår har varit mönster för landsbygdens sammanlutningar av liknande slag. 58 gånger har den varit i elden, och vid dessa tillfällen har den gripit in med raskhet och rådhjet.

Sitt tjugo-årsjubileum firade kåren tredjedag jul med en festlighet å Svalövs Hotell för nuvarande och förtvårande brandmän och fruar.

Bjärnums Frivilliga Brandkår. Bjärnums samhälles brandkår har länge varit i saknad av en tidsenlig brandstation; det har varit ganska svårt för brandkåren att nöjaktigt kunna hålla redskap och slangar i brukbart skick under den kalla årstiden.

Den 28 dec. 1928 kunde kåren inflytta i den nya på samhällets be-

kostnad uppförda brandstationen, som dragit en kostnad av i runt tal 10,000 kr. Samhället har de senaste åren offrat mycket på brandväsendet, och den friv. brandkåren har icke legat på latsidan. Vid en under hösten hållen basar intjänades netto 3,000 kr. Bjärnum är ett eldfarligt samhälle på grund av att icke mindre än 20 st. större och mindre snickerifabriker där driva tillverkning av möbler o. s. v. Kåren ämnar nu inköpa ännu en motorspruta och en redskapsbil så fort ekonomien det tillåter. Det senaste året har brandkåren flera gånger alarmerats och alltid snabbt infun-

nit sig och utfört ett raskt arbete. Den frivilliga brandkåren består av brandchef, vice brandchef och 15 brandmän. Dessutom finns i samhället en allmän brandkår på 100 man, fördelade på 5 avdelningar om 20 man i vardera.

Eldsvåda på Kvärlövs gård i Kyrkheddinge. Den 1 dec. nedbrann

en större delvis nybyggd stall- och loglänga å Kvärlövs gård i Kyrkheddinge, tillhörig agronom H. Palm. Två kalvar samt inbärgad gröda blev lågornas rov. En avdelning av Lunds brandkår deltog i släckningen. Det brunnna var lågt försäkrat. Hur elden uppstått är ej känt. Egendomligt nog saknar den bördiga Lundaslätten frivilliga brandkärer -- det finnes ej någon kår inom området Malmö—Lund—Dalby.

Eldsvådettillbud i Onslunda.

Vid middagstiden den 3 nov. varnades eld i en halmstack utanför en lantbrukare Bengt Knutssons sterbhus tillhörig gård i Onslunda by. Smedstorps frivilliga brandkår eftertelefonerades och infann sig raskt på platsen och tack vare denna raskhet var var eldsvådeungen snart avlivad. Elden hade anlagts av barn, som skulle imitera zigenare, och kan olyckan således anses som en svit av zigenarvisiten här på platsen för några dagar sedan, då ett dylikt följde gästade byn och satte barnens fantasi i verksamhet.

Dödsstöten åt de skånska halmtaken?

Försäkringsförening, som ej vill försäkra halmtäckta hus.

—o—

Inom brandförsäkringsföreningarna i Skåne föres numera en allvarlig kamp mot de lättantändbara halmtaken, vilka i vissa trakter ännu förekomma i stor utsträckning. Till eldfarliga tak räknas även tak av spån. Redan en längre tid har man inom brandförsäkringsföreningarna praktiserat förhöjda premier för byggnader försedda med halm-tak och i sådana byggnader försäk-

rat lösöre. En och annan brandförsäkringsförening har emellertid nu tagit steget fullt ut och helt från försäkringar slopat med halmtak försedda byggnader. Naturligtvis blir det många års övergångstid. Sålunda har Villands, Gärds och Albo häraders brandförsäkringsförening beslutat att efter utgången av år 1932 inga med halmtak försedda byggnader mera få försäkra i föreningen.

Äspinge frivilliga brandkår 10 år.

Den 14 dec. 1929 var det jämt 10 år sedan Äspinge frivilliga brandkår stiftades. Då den röda hanen år 1919 härjat avsevärt i socknen, beslöt nämligen Äspingeborna att stifta en egen brandkår, som kunde vara till hands vid behov.

Den första styrelsen fick följande sammansättning: skräddaremäst:n Ludvig Mortier, brandchef, lantbrukaren Nils Jernberg, vice brandchef samt övriga ledamöter lantbrukarna Nils Persson, Nils Svensson, Måns Olsson och Anders Persson, samtliga i Äspinge samt lantbrukaren Nils Persson, Rosentorp.

Samtliga utgöra ännu brandkårens styrelse så när som Måns Olsson, vilken avlidit och efterträtt av lantbr. Johan Persson.

Ordförande i styrelsen är hr Mortier och brandchef är numera herr Jernberg med herr Mortier som vice.

Medlemsantalet, som vid starten var 28, är nu 23.

Vid brandkårens start inköptes en handkraftspruta på 150 minuter, vilken ännu är i användning.

För att få ihop medel till en motorspruta kommer brandkåren att till sommaren anordna en större fest. Kårens kassa är för närvarande omkring 500 kr. Man har aldrig haft något understöd från kommunen utan erforderliga medel ha insamlats bland medlemmarna.

Under de gångna 10 åren har kåren gjort fyra utryckningar, därav två i år. Brandkåren har därvid gjort raska och energiska ingripanden och vid samtliga tillfällen erhållit belöningar av Färs och Frosta häraders brandtodsbo-lag. Utom de ovannämnda eldsvådorna har kåren även medverkat vid släckningen av tvenne skogs-bränder.

Sin 10-åriga tillvaro firade kåren med föredrag av f. brandkonsulenten, stationsinspektör C. Brandberg, Lövestad. Tal. gav en intressant och medryckande framställning av det skånska brandväsendets utveckling under de senaste decennierna och olika sorters brandattiralj. Föredraget illustrerades med en serie ljusbilder. I samband med föredraget gav tal. en del råd och anvisningar åt brandkårsföreningarna.

Föredragshållaren avtackades i ett anförande av föreningens ordförande hr L. Mortier. Efteråt voro föreningens medlemmar inbjudna till lantbr. Nils Jernberg.

Chefen för brandkåren får såsom densammas expeditionschef ej glömma att till tidskriften lämna upplysningar om kårens sammanträden, övningar och utryckningar

till eldsvåda, om erhållna belöningar och anslag m. m.

Fotografier rörande kåren mottagas med tacksamhet.

Red.

NOTISER.

Estländska Brandkårsförbundets 10-års jubileum. I september månad 1929 firade Estländska Brandkårsförbundet sitt 10-års jubileum i Reval. Detta brandkårsmöte skiljde sig dock högst avsevärt ifrån vad vi här i Sverige äro vana vid vid liknande tillfällen, men gav det en ganska god bild av det estländska folklynnet.

Jubileumsfestligheterna inleddes på ett värdigt sätt den 6 september genom en festgudstjänst och konsert i Karlskyrkan. Denna var till sista plats besatt av brandmanskaper med befall, alla iklädda uniformer med dekorationer och medaljer i mängd samt blänkande kyrassierhjälmars. Efter gudstjänstens slut tågade brandmännen i samlad trupp genom staden företrädda av egna musikkårer.

Dagen därpå ägde det officiella öppnandet av jubileumsmötet rum i Estonia-konsertsalen. Klockan 12 samlades sålunda de från Estlands alla hörn kommande brandmännen, fortfarande iklädda sina vackra uniformer. Bland gästerna märktes presidenten för estländska riksdagen, K. Einbund, borgmästaren i Reval, A. Uesson, samt representanter för olika myndigheter etc. Sedan inrikesministern Kalbus, vilken representerade riksäldsten (presidenten) anlänt, besteg ordföranden för estländska brandkårsförbundet, Punga, talarstolen. Denne är en ståtlig man, för övrigt brandchef i Dorpat, som bär sina sjuttio år med all heder. I sitt anförande erinrade ordföranden om den storartade utveckling de frivilliga brandkåren i Estland gått tillmötes och nämnde bl. a. att när förbundet för 10 år sedan bildades var antalet brandkårs-

organisationer c:a 100 stycken, då de nu gå upp till icke mindre än 400. Inrikesministern framförde sedan i riksäldstens namn sina lyckönskningar till förbundet. Därefter följde hälsningsanföranden från grannländerna Finland och Lettland, framförda av herrar Niemäisto och Rudsit, samt från en rad olika institutioner och föreningar i Estland. Sedan ordföranden Punga framfört förbundets tack var den högtidliga akten avslutad.

Söndagen den 8 inleddes med en allmän eldsläckningsmanöver i hamnen, varvid antogs att eld hade utbrutit i ett kyllagerhus. Under övningen inträffade ett litet intermezzo, som nog ej var beräknat. För att göra det hela mera illusoriskt hade man antänt en del rökbildande kemikalier, vilka emellertid upphetade kylhusets plåttak så starkt att takbjälkarna togo eld, vilket hade till påföljd att taket måste upprivas på ett par kvadratmeters yta. Manövern förlöpte i övrigt till allmän belåtenhet.

Direkt från hamnen tågade nu de församlade estländska brandmännen tillika med ett par till jubileet överresta avdelningar av finska och lettiska brandmän ut till det gamla kejsarliga lustslottet Katharinental, där numera Riksäldsten Tönnisson är bosatt, för att där uppvakta honom. Det var en ståtlig anblick att se dessa 4000 brandmän i blänkande hjälmars och uniformer under flygande fanor och klingande spel bilda fyrkant framför det synnerligen vackra gamla slottet. Sedan riksäldsten utträtt på palatsets balkong, vände sig ordföranden i Estländska Brandkårsförbundet, hr

Punga, till honom med ett hälsningstal, vilket presidenten omedelbart besvarade i ett längre anförande. Efter detta spelades en hymn, varefter brandmännen åter marscherade in till staden, mottagna av folkets ovationer.

Ett planerat fackeltåg, ävensom en trädgårdsfest i Katharinentals vackra park, måste på grund av det ogynnsamma vädret inhiberas.

Några förhandlingar, diskussioner och föredrag, vilka alltid bruka utgöra tyngdpunkten på våra svenska brandmöten, förekommo ej i Reval. Däremot var en stor utställning av brandmaterial anordnad på mässplatsen. En avsevärd mängd av tyska firmor i branschen voro här representerade ävensom naturligtvis några inhemska firmor. Dessutom voro även Sverige och Finland företrädade bl. a. av L. M. Erikssons brandtelegrafer och Henrikssons brandredskap samt Kockums Tyfon-apparat.

Några mera epokgörande nyheter uppvisades ej, men är dock anmärkningsvärt att genomgående blott de mindre, bärbara motorsprutorna uppvisades.

Det synes vara en allmän tendens i såväl Tyskland som Österrike att vilja frågå de större motorsprutstyperna som transportabla sprutor, utan har man i stället gått in för en typ, som lämnar 400 lit. pr minut vid 6 å 8 kg cm² tryck. Vikten av en dylik spruta varierar mellan 130 och 170 kg. Där större vattenmängder erfordras utrustas vanligen själva brandbilarna med fasta pumpar, d. v. s. ett förfarande som ju endast kan komma i fråga för städer och andra större samhällen med väl ordnade vattentillgångar.

Provningar med motorsprutorna ävensom eldsläckningsprov med kolsyresprutor och skumsläckningsapparater företogs, varjämte en stor

Magirus stegbil demonstrerades. En del av de närvarande estniska brandmännen prövade en uppstigning å denna 25 meters stegen, och var och en som nådde toppen av stegen hyllades med ovationer från utställningsbesökarna.

Som ett säreget förhållande kan omnämnas att Estniska Brandkärsförbundet har en särskild inköps- och försäljningscentral för brandredskap av olika slag, och ligger denna inne med ett avsevärt lager. Denna avdelning har lyckats betinga sig vissa förmåner, bl. a. tullfrihet för alla av denna importerade brandredskap.

Som en sammanfattning av mötet kan sägas att ett stort intresse nog förefinnes för brandskyddet, men att det nog i huvudsak inriktar sig på den bekämpande delen. Det förebyggande brandskyddet är fortfarande en hel del åsidosatt, vilket låter sig förklaras därav att de ekonomiska resurserna att genomföra ett dylikt äro synnerligen dåliga. Det bekämpande brandskyddet, d. v. s. själva brandkärsorganisationerna sakna eller hava rätt dåligt med material, men börjar nu en hel del av ovan nämnda små motorsprutor att placeras ut i landet.

Uno Arild.

Brandkapten G. Kron vid Göteborgs brandkår har antagits till brandinspektör vid Brand- och Livförsäkrings A.-B. Svea.

Vice brandchefen i Jönköping N. Grönvall utnämns till brandkapten vid Göteborgs brandkår.

De sökande till brandkaptenbefattningen i Göteborg voro: brandchefen i Eskilstuna R. Bengtsson, ingenjör C. Cohier, vice brandchefen i Jönköping N. Grönvall, vice brandchefen i Visby N. Boreng, brandlöjtnanten i Norrköping B. Hermansson, brandofficeren M. Heister, vice brandchefen i Sundsvall G.

Björn, vice brandchefen i Borås C. Bergström, löjtnant W. Palmquist, underlöjtnant S. Norrby, brandchefen i Umeå A. Axelsson, löjtnant H. Rosenkrantz, underlöjtnant A. Leijonhufvud, löjtnant M. Bergh, kapten G. Ekestubbe och brandchefen i Västermik T. Diehl.

Föredrag om brandskyddet inom landskommunerna har upptagits av Landskommunernas Förbund såsom ett av de särskilda undervisningsämnena under de kommunalkurser, som av Förbundet anordnas i följd ute i länen. Därvid har beretts goda tillfällen för upplysningsverksamhet även i denna för kommunerna så betydelsefulla fråga, vilken mångentstades ännu icke vunnit den omvärldnad av kommunernas styrande, som sig bör.

En dylik kommunalkurs avhölls den 12-14 dec. 1929 i Vänersborg och hade samlat nära 300 av kommunernas styrande män. Överstelöjtnant R. Stridbeck höll därvid föredrag angående såväl det förebyggande brandskyddet, som släcknings-

väsandets ordnande inom landskommunerna.

Till vice brandchef i Jönköping har drätselkammaren förordnat brandmästaren därstädes Per Lundgren. Till brandmästare har förordnats underlöjtnanten i Kungl. Jämtlands fältjägareregementets reserv, brandbefälsaspiranten Holger Rosencrantz.

Till brandchef i Sala har antagits kaptenen i Kungl. Norrlands trängkärs reserv Ernst Camitz.

Till brandmästare vid Örebro stads brandkår har fr. o. m. den 1 december 1929 antagits brandmästaren vid Nässjö stads brandkår Claes Pettersson.

Till brandchef i Fritsla har brandstyrelsen därstädes antagit direktör Gustaf Thorsson.

Till brandmästare vid Nässjö brandkår har antagits brandmannen vid Karlstads brandkår Vallentin Georg Olsson.

Bilda frivilliga brandkårer!

Tidskriften utkommer med 6 nummer årligen.

Årsprenumeration kan ske antingen genom postverket eller direkt hos Centralstyrelsens Expedition, Nybrogatan 50, Stockholm 5. Prenumerationspriset är 4: - kr. för enskilda exemplar och 2: - kr. pr ex., då minst 5 ex. samtidigt rekvideras.

Annonsspriserna äro för plats å:

Första eller sista annonssidan — efter överenskommelse,
sidorna närmast före och efter text — 18 öre pr mm.,
övriga annonssidor — 11 öre pr mm.,
textsidor — 24 öre pr mm.

Eftertryck ur tidskriften medges endast om källan anges.